

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

УДК 378.147:004.8:81'243

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20265189>

Методика використання генеративного штучного інтелекту для розвитку академічного письма здобувачів філологічної освіти

Зінченко Вікторія Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора Навчально-наукового інституту економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського Криворізького національного університету, м. Кривий Ріг, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-3080-4272>

Абсалямова Яна Вадимівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови Національного університету «Києво-Могилянська академія»,
м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-5860-6337>

Гурська Олена Олександрівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови Національного університету «Києво-Могилянська академія»,
м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-1015-2983>

Прийнято: 03.05.2026 | Опубліковано: 18.05.2026

***Анотація:** Сучасні трансформації філологічної освіти актуалізують проблему інтеграції цифрових інструментів у процес формування академічного письма. Особливого значення набуває використання генеративного штучного інтелекту як засобу підтримки текстотворення,*

що потребує науково обґрунтованого методичного забезпечення. Водночас відсутність структурованих підходів до його застосування в навчанні зумовлює необхідність розроблення цілісної методики, орієнтованої на розвиток аналітичних і рефлексивних умінь здобувачів освіти. Відповідно, актуальним є визначення дидактичних умов ефективного використання таких технологій. **Метою** дослідження є обґрунтування методики використання генеративного штучного інтелекту в розвитку академічного письма здобувачів філологічної освіти. **Методи дослідження** охоплюють аналіз і синтез наукових підходів до організації академічного письма, моделювання освітніх процесів, а також узагальнення практик використання генеративних інструментів в освітній діяльності. **У результаті** дослідження розроблено структурно-функціональну модель методики використання генеративного штучного інтелекту, що містить цільовий, змістовий, операційний і контрольний-рефлексивний компоненти. Запропоновано алгоритм організації діяльності здобувачів освіти, який відображає поетапну та циклічну взаємодію з генеративними інструментами – від формулювання запиту до рефлексивного оцінювання та доопрацювання результату. Встановлено, що інтеграція етапів критичного аналізу, академічної верифікації та рефлексії забезпечує перехід від механічного використання штучного інтелекту до усвідомленого формування навичок академічного письма. Визначено дидактичні ефекти застосування генеративного штучного інтелекту, що проявляються в підвищенні структурованості тексту, аргументованості викладу, точності мовлення та розвитку навичок саморедагування. **У висновках** зазначено, що ефективність використання генеративного штучного інтелекту в розвитку академічного письма залежить від його інтеграції в педагогічно керовану систему навчання. Запропонована методика забезпечує узгодженість між цілями, змістом і процесом навчання, а також сприяє розвитку критичного

мислення, рефлексивних умінь і відповідального ставлення до академічної діяльності. Перспективи подальших досліджень пов'язані з емпіричною верифікацією ефективності запропонованої моделі в різних освітніх середовищах.

***Ключові слова:** цифрові освітні технології, академічне письмо, філологічна підготовка, текстотворення, критичне мислення, дидактична модель, освітній алгоритм.*

Methodology of using generative artificial intelligence for the development of academic writing in philology students

Viktoriia Zinchenko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Deputy Director of the Educational and Research Institute of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky of Kryvyi Rih National University, Kryvyi Rih, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-3080-4272>

Yana Absaliyeva,

PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the English Language Department of the National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-5860-6337>

Olena Hurska,

PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the English Language Department of the National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-1015-2983>

Abstract: Modern transformations in philological education highlight the critical issue of integrating digital tools into the process of developing academic writing skills. The use of generative artificial intelligence (AI) as a means of supporting text production is becoming particularly significant, necessitating scientifically grounded methodological support. At the same time, the lack of structured approaches to its application in teaching underscores the need to develop a holistic methodology oriented toward the development of students' analytical and reflective skills. Accordingly, determining the didactic conditions for the effective use of such technologies is highly relevant. **The purpose** of the study is to substantiate a methodology for using generative artificial intelligence in developing the academic writing skills of philology students. **Research methods** include the analysis and synthesis of scientific approaches to the organization of academic writing, the modeling of educational processes, and the generalization of practices for using generative tools in educational activities. As a **result** of the research, a structural-functional model of the methodology for using generative AI has been developed, comprising goal-oriented, content-based, operational, and control-reflective components. An algorithm for organizing student activities has been proposed, reflecting a staged and cyclical interaction with generative tools—from prompt formulation to reflective evaluation and result refinement. It has been established that the integration of critical analysis, academic verification, and reflection ensures a transition from the mechanical use of AI to the conscious formation of academic writing skills. The didactic effects of applying generative AI have been identified, manifesting in improved text structure, argumentative reasoning, linguistic precision, and the development of self-editing skills. The **conclusions** state that the effectiveness of using generative artificial intelligence in developing academic writing depends on its integration into a pedagogically managed learning system. The proposed methodology ensures alignment between the goals, content, and process of learning, while also promoting the development

of critical thinking, reflective skills, and a responsible attitude toward academic activity. Prospects for further research are related to the empirical verification of the effectiveness of the proposed model across various educational environments.

Keywords: *digital educational technologies, academic writing, philological training, text production, critical thinking, didactic model, educational algorithm.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку освіти характеризується активним упровадженням цифрових технологій, що змінюють традиційні підходи до організації освітньої діяльності. У сфері філологічної освіти ці трансформації особливо помітні в контексті формування академічного письма, яке є важливою частиною професійної підготовки майбутніх фахівців. Водночас поява генеративного штучного інтелекту (далі – ШІ) відкриває нові можливості для підтримки процесу створення текстів, оптимізації письмової діяльності та вдосконалення мовностилістичної компетентності.

Проте використання генеративних технологій у навчанні супроводжується низкою викликів, пов'язаних із ризиком зниження рівня самостійності здобувачів освіти, формалізацією мислення та порушенням принципів академічної доброчесності. У зв'язку з цим постає проблема визначення педагогічно доцільних підходів до інтеграції генеративного ШІ в процес розвитку академічного письма.

Зазначена проблема безпосередньо пов'язана з важливими науковими та практичними завданнями, зокрема розробленням ефективних методик навчання, підвищенням якості підготовки філологів та забезпеченням відповідності освітнього процесу сучасним цифровим викликам. При цьому її розв'язання сприятиме формуванню здатності здобувачів освіти до критичного аналізу текстів, усвідомленого використання цифрових інструментів та відповідального ставлення до результатів власної навчальної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Здійснений огляд наукових джерел засвідчує міждисциплінарний характер проблематики використання генеративного ШІ в освітньому процесі та дозволяє окреслити як теоретико-методологічні засади його інтеграції в навчання, так і прикладні аспекти розвитку академічного письма здобувачів філологічної освіти.

Так, В. Зінченко, О. Хававчак та Л. Богуславська акцентують увагу на трансформації методик викладання філологічних дисциплін під впливом технологій ШІ, підкреслюючи їхній потенціал у персоналізації навчання та вдосконаленні мовленнєвих компетентностей [1]. Питання відповідального використання ШІ в освіті розглядають М. Садовий, О. Трифонова, обґрунтовуючи необхідність формування етичних і академічних норм роботи з такими технологіями, що є принципово важливим у контексті академічного письма [2].

Методичні засади використання генеративного ШІ в освітньому процесі визначає С. Уманець, виокремлюючи як його дидактичні можливості, так і ризики, пов'язані з формалізацією освітньої діяльності [3]. Застосування генеративного ШІ у створенні навчальних матеріалів, що розширює уявлення про його функціонал як інструменту підтримки освітнього процесу, досліджують О. Папач, В. Мельнійчук та В. Антонова [4].

Цифрову трансформацію освіти як системний процес, у якому ШІ є важливим чинником модернізації освітнього середовища, розглядають В. Биков, О. Спірін та О. Пінчук [5]. При цьому Г. Антоненко, Д. Терменжи та Г. Різак аналізують роль дистанційних технологій у забезпеченні стійкості вищої освіти, що створює підґрунтя для ширшого впровадження інтелектуальних цифрових інструментів [6]. На цифровій трансформації університетів у контексті глобальної конкуренції наголошують Л. Петришин, Н. Каліберда та Г. Різак, підкреслюючи необхідність інтеграції інноваційних технологій у професійну підготовку [7].

Можливості та виклики використання ІІІ у вищій освіті, що дозволяє комплексно оцінити його вплив на освітні практики, висвітлюють Т. Січко, О. Зелінська та Д. Афанасьєва [8]. Аналіз сучасного стану та тенденцій використання ІІІ у вищій освіті здійснюють А. Андрощук, О. Малюга, визначаючи основні напрями його розвитку [9]. Міжнародний і національний досвід застосування ІІІ в освіті узагальнює О. Гриценчук, окреслюючи перспективи його подальшого впровадження [10].

Інноваційні підходи до навчання через кейс-чемпіонати розглядають Г. Заволодько (G. Zavalodko), О. Харченко (O. Kharchenko) та З. Тягунова (Z. Tiahunova). Це демонструє ефективність активних методів у розвитку аналітичних і комунікативних навичок, релевантних для академічного письма [11]. При цьому К. Новік (K. Novik) досліджує можливості використання ІІІ для вдосконалення мовної підготовки, підкреслюючи його роль у підвищенні ефективності навчання англійської мови [12]. Науковиця також аналізує еволюцію інструментів ІІІ від чат-ботів до адаптивних систем навчання, що сприяють персоналізації освітнього процесу [13].

Комплексний бібліометричний і контент-аналіз використання генеративного ІІІ в освіті, що дозволяє визначити глобальні тренди та напрями досліджень у цій сфері, здійснюють З. Бахрун (Z. Bahroun), К. Анан (C. Anane), В. Ахмед (V. Ahmed) та А. Закка (A. Zacca) [14]. Інструментарій оцінювання використання ChatGPT у навчанні іноземних мов, що є важливим для вимірювання ефективності інтеграції таких технологій, розробляють Ф. Чобаногулларі (F. Çobanoğulları) і О. Озбек (Ö. Özbek) [15].

Поняття цифровізації та диджиталізації розмежовують М. Градільяс (M. Gradillas) та Л. Томас (L. Thomas). Це має методологічне значення для розуміння трансформаційних процесів в освіті [16]. Використання мобільних платформ на основі ІІІ у викладанні англійської мови досліджують С. Го та колеги (S. Guo et al.), доводячи їхню ефективність у підвищенні

результативності навчання [17]. Вплив ChatGPT на процес вивчення іноземних мов аналізують Ф. Караташ та співавтори (F. Karataş et al.), підкреслюючи його потенціал у розвитку мовленнєвих компетентностей [18].

Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить про значний потенціал генеративного ШІ в розвитку академічного письма, водночас виявляючи недостатню розробленість цілісних методик його використання у філологічній освіті. Це зумовлює необхідність подальшого дослідження, спрямованого на інтеграцію структурних, процесуальних і оцінювальних аспектів застосування генеративних технологій у навчанні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз сучасних наукових підходів свідчить про зростання інтересу до використання генеративного ШІ в освітньому процесі, однак низка важливих аспектів залишається недостатньо дослідженою.

Насамперед відсутнє цілісне уявлення про структурну організацію методики використання генеративних інструментів у розвитку академічного письма. Наявні дослідження здебільшого зосереджені на описі окремих можливостей технологій, не формуючи системного бачення їх інтеграції в освітній процес.

Обмежено розробленим є також питання процесуальної організації діяльності здобувачів освіти при роботі з генеративним ШІ. Відсутність чітко визначених етапів взаємодії призводить до фрагментарного використання інструментів та знижує їхній дидактичний потенціал.

Окрім цього, потребує подальшого вивчення проблема оцінювання педагогічної ефективності генеративного ШІ. Наявні підходи не забезпечують достатньої аргументації щодо його впливу на основні параметри академічного письма, що ускладнює впровадження відповідних методик у практику навчання.

Причинами зазначених прогалин є новизна технологій, швидкість їх розвитку та відсутність усталених дидактичних моделей їх використання. Водночас розв'язання цих питань є необхідним для формування науково обґрунтованих підходів до організації освітнього процесу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування та розроблення методики застосування генеративного ШІ для розвитку навичок академічного письма здобувачів філологічної освіти.

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

- 1) здійснити концептуальне моделювання структурно-функціональної організації методики використання генеративного ШІ у формуванні навичок академічного письма;
- 2) розробити алгоритм його застосування в освітньому процесі;
- 3) визначити дидактичні ефекти впровадження генеративного ШІ в розвиток академічного письма здобувачів освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний розвиток філологічної освіти відбувається в умовах інтенсивної цифровізації, що зумовлює переосмислення традиційних підходів до формування академічного письма. Інтеграція генеративного ШІ в освітній процес відкриває нові можливості для оптимізації текстотворення, підвищення якості мовленнєвої підготовки та розвитку аналітичних умінь здобувачів освіти. Водночас використання таких технологій потребує педагогічно обґрунтованих підходів, які забезпечують баланс між автоматизацією та розвитком самостійного мислення [5, с. 31; 9, с. 27].

У сучасних дослідженнях акцентується на тому, що генеративний ШІ може бути ефективним інструментом підтримки навчальної діяльності, однак його вплив на формування академічного письма є неоднозначним і залежить від умов використання [3, с. 411]. Зокрема, неконтрольоване застосування

таких технологій може призводити до формалізації освітнього процесу та зниження рівня критичного аналізу текстів.

З огляду на це, особливої актуальності набуває проблема розроблення цілісної методики використання генеративного ШІ, яка б забезпечувала системність, поетапність і педагогічну доцільність його застосування. Важливим є також визначення структурних компонентів такої методики, що дозволяють інтегрувати генеративні інструменти у процес формування академічного письма без втрати його змістової глибини. Таким чином, у межах цього дослідження основну увагу зосереджено на обґрунтуванні компонентної структури методики використання генеративного ШІ як основи для подальшого розроблення процесуальних та оцінювальних аспектів навчання.

У контексті цифрової трансформації освіти та активного впровадження технологій ШІ особливої значущості набуває питання структурної організації методики навчання, яка забезпечує цілісність і керованість освітнього процесу. Ефективність використання інтелектуальних цифрових інструментів безпосередньо залежить від рівня їх інтеграції в дидактичну систему та узгодженості з освітніми цілями, що зумовлює потребу переходу від фрагментарного застосування генеративного ШІ до його системного впровадження на основі чітко визначених методичних компонентів.

За таких умов особливої актуальності набуває виокремлення структурних елементів методики, що дозволяють визначити логіку взаємодії між здобувачем освіти, викладачем і генеративним ШІ, а також забезпечити поступовий розвиток навичок академічного письма (табл. 1).

Таблиця 1

Компонентна структура методики використання генеративного ШІ в розвитку академічного письма

Компонент методики	Зміст компонента	Функціонал генеративного ІІІ	Роль здобувача освіти
Цільовий	Формування навичок академічного письма (структурність, аргументація, стилістика)	Генерація зразків текстів, варіантів формулювань	Усвідомлення цілей, постановка запиту
Змістовий	Академічні жанри, норми наукового стилю, вимоги до тексту	Адаптація змісту, моделювання текстових структур	Аналіз відповідності тексту вимогам
Операційний	Методи та прийоми роботи з текстом	Генерація, редагування, перефразування	Критичне опрацювання результатів
Контрольно-рефлексивний	Оцінювання якості письма та саморефлексія	Підказки щодо покращення тексту	Самооцінка, доопрацювання

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 5, с. 28; 8, с. 316]

Систематизація компонентів запропонованої методики дозволяє розглядати генеративний ІІІ не як зовнішній допоміжний інструмент, а як внутрішньо інтегрований елемент дидактичної системи, що взаємодіє з усіма складниками освітнього процесу. Такий підхід забезпечує не лише структурну впорядкованість навчальної діяльності, а й створює умови для переходу від репродуктивного до продуктивного рівня сформованості навичок академічного письма.

Важливою перевагою запропонованої структури є її здатність забезпечувати баланс між автоматизованою підтримкою текстотворення та розвитком критичного мислення здобувачів освіти. Саме в межах такої взаємодії генеративний ІІІ набуває статусу когнітивного інструменту, що сприяє глибшому осмисленню змісту та вдосконаленню мовленнєвої діяльності.

Крім того, узгодженість цільового, змістового, операційного та контрольно-рефлексивного компонентів створює умови для підвищення керованості освітнього процесу, його відтворюваності та адаптивності до різних навчальних контекстів. Це дозволяє розглядати запропоновану модель

як методичну основу для подальшої розробки алгоритмічних і оцінювальних аспектів використання генеративного ШІ у філологічній освіті.

Отже, запропонована компонентна структура методики створює концептуальне підґрунтя для подальшого розгортання процесуальних аспектів використання генеративного ШІ в навчанні академічного письма. Її впровадження дозволяє забезпечити цілеспрямованість освітнього процесу та уникнути фрагментарності у використанні цифрових інструментів. Водночас структурна впорядкованість сприяє підвищенню усвідомленості навчальної діяльності здобувачів освіти та формуванню відповідального ставлення до результатів текстотворення.

Важливо підкреслити, що інтеграція генеративного ШІ в межах визначених компонентів забезпечує не лише технологічну підтримку, але й розвиток аналітичних і рефлексивних умінь. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям цифрової трансформації освіти, що передбачають поєднання інноваційних технологій із педагогічно виваженими моделями навчання [7].

Крім того, структурна модель надає можливості для адаптації методики до різних освітніх контекстів, зокрема з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти та специфіки філологічної підготовки. Це узгоджується з сучасними підходами до персоналізації навчання, що активно розвиваються в контексті використання ШІ [12, с. 166].

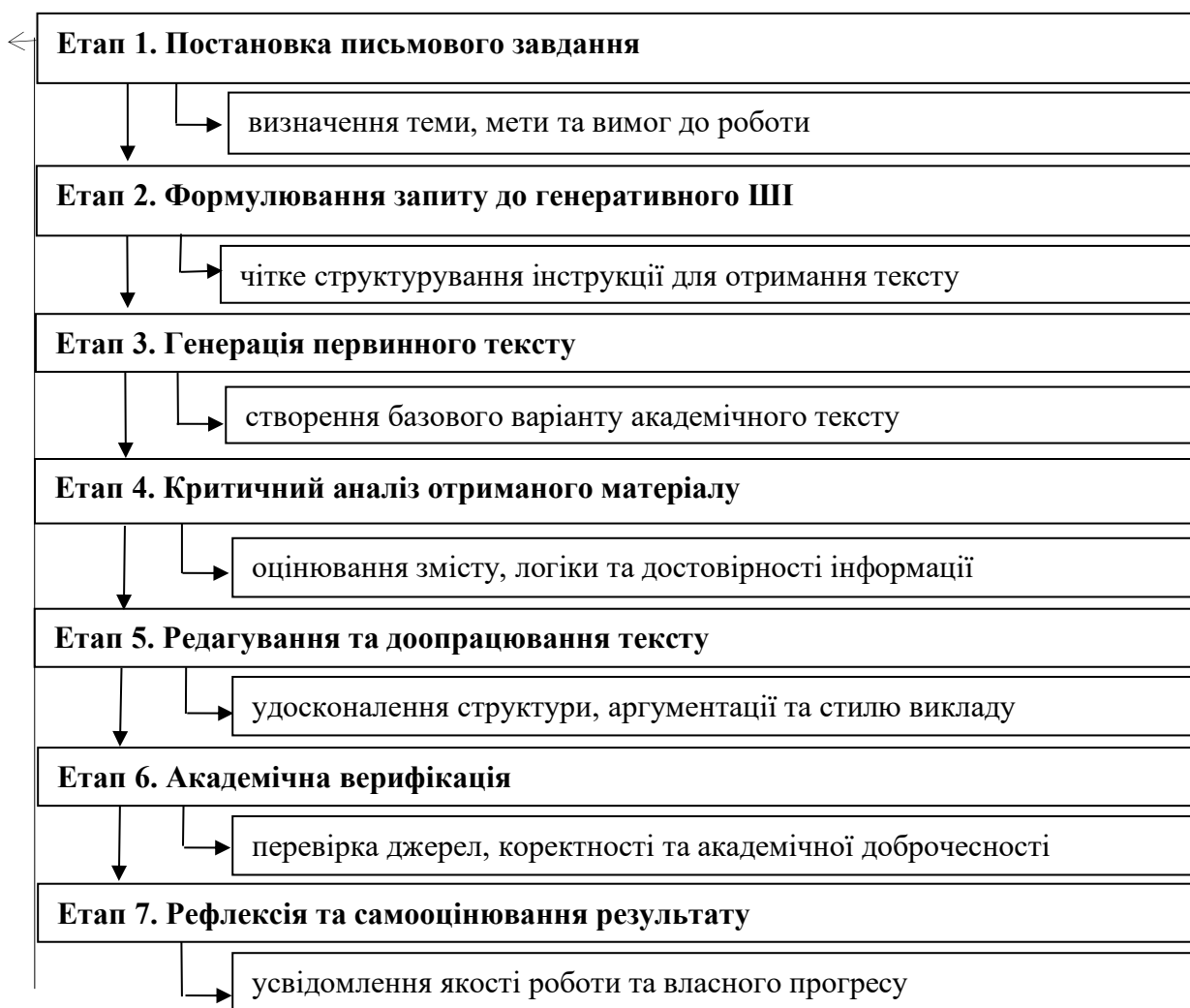
Таким чином, визначена система компонентів є не лише теоретичною конструкцією, але й практичним інструментом організації навчальної діяльності, що забезпечує перехід до більш гнучких і ефективних моделей формування академічного письма.

Ефективність методики визначається не лише її структурою, але й процесуальною організацією діяльності здобувача освіти. Генеративний ШІ може як спростити процес створення тексту, так і знизити рівень критичного мислення за відсутності педагогічно обґрунтованого алгоритму його

використання. З огляду на це, виникає необхідність розроблення поетапної моделі, яка регламентує взаємодію здобувача з інструментами ШІ та забезпечує розвиток саме академічних, а не механічних навичок письма. (рис. 1).

Рисунок 1

Алгоритм використання генеративного ШІ у формуванні академічного письма

Джерело: сформовано авторами на основі [3, с. 410; 15, с. 12519; 18, с. 19345]

Запропонований алгоритм відображає циклічний характер формування академічного письма та підкреслює, що генеративний ШІ є інструментом

когнітивного посередництва, а не заміщення інтелектуальної діяльності здобувача. Чітка етапність сприяє розвитку критичного мислення, уміння працювати з текстом і відповідальності за академічну доброчесність, що є важливими характеристиками сучасного філолога.

Водночас така послідовність дій дозволяє мінімізувати ризики поверхневого використання генеративних технологій, орієнтуючи здобувачів освіти на глибоке осмислення змісту та самостійне доопрацювання текстів. Особливого значення набуває інтеграція етапів критичного аналізу, академічної верифікації та рефлексії, які трансформують взаємодію з ШІ в процес інтелектуального розвитку. Крім того, циклічність алгоритму забезпечує можливість повернення до попередніх етапів, що відповідає природі академічного письма як процесу багаторазового уточнення та вдосконалення тексту. Це створює умови для формування стійких навичок саморедагування й підвищення якості письмових робіт.

Отже, запропонований алгоритм не лише структурує діяльність здобувачів освіти, але й сприяє переходу від інтуїтивного використання генеративного ШІ до усвідомленої та педагогічно доцільної практики його застосування у філологічній освіті.

Розроблений алгоритм використання генеративного ШІ створює процесуальну основу для формування академічного письма та конкретизує механізми реалізації запропонованої методики. Його впровадження дозволяє структурувати навчальну діяльність здобувачів освіти та забезпечити послідовність формування основних мовленнєвих умінь. Водночас ефективність алгоритму визначається не лише його логічною завершеністю, але й реальними результатами навчальної діяльності. Відповідно, виникає необхідність переходу від опису процесу до оцінювання його результативності, що дозволяє встановити педагогічну доцільність використання генеративного ШІ. Особливого значення набуває аналіз змін у

якості академічного письма здобувачів освіти, зокрема у структурі тексту, рівні аргументації та мовностилістичній точності.

Сучасні дослідження підтверджують, що інтеграція інтелектуальних технологій в освітній процес може суттєво впливати на результати навчання за умови їх педагогічно обґрунтованого застосування [9, с. 28; 17]. Водночас важливо не лише зафіксувати позитивні зміни, але й визначити характер цього впливу та його дидактичну значущість. Саме тому наступним етапом дослідження є узагальнення дидактичних ефектів використання генеративного ІІІ в розвитку академічного письма.

Застосування генеративного ІІІ в навчанні потребує не лише методичного обґрунтування, але й системного оцінювання його педагогічної ефективності. Інтеграція цифрових технологій в освітній процес повинна супроводжуватися аналізом їхнього впливу на результати навчання та якість сформованих компетентностей. Особливого значення набуває визначення того, які саме аспекти академічного письма зазнають трансформації під впливом генеративного ІІІ, а також чи сприяє його використання поглибленню засвоєння норм наукового стилю та розвитку критичного мислення.

У цьому розумінні доцільним є порівняльний аналіз результатів навчальної діяльності здобувачів освіти, який дозволяє виявити дидактичні ефекти використання генеративного ІІІ та оцінити його роль у формуванні академічного письма (табл. 2).

Таблиця 2

Дидактичні ефекти використання генеративного ІІІ в розвитку академічного письма

Критерій академічного письма	Без використання ІІІ	З використанням ІІІ	Дидактичний ефект
Структурованість тексту	Частково сформована	Чітко організована	Покращення логіки викладу

Критерій академічного письма	Без використання ІІІ	З використанням ІІІ	Дидактичний ефект
Аргументованість	Обмежена	Розширена	Поглиблення змісту
Лексико-стилістична точність	Нерівномірна	Вища	Збагачення мовлення
Редагування тексту	Поверхнєве	Багаторівнєве	Розвиток рефлексії

Джерело: сформовано автором на основі [1; 4; 10, с. 154; 14; 16]

Отримані узагальнення свідчать про те, що використання генеративного ІІІ позитивно впливає на основні параметри академічного письма, зокрема сприяє підвищенню структурованості тексту, розширенню аргументації, вдосконаленню мовностилістичної точності та розвитку навичок саморедагування. Водночас виявлений ефект має не лінійний, а умовно опосередкований характер, оскільки його результативність визначається рівнем педагогічного супроводу та ступенем усвідомленості діяльності здобувачів освіти.

Принципово важливим є те, що генеративний ІІІ не замінює процес формування академічного письма, а трансформує його, посилюючи аналітичний та рефлексивний складники навчальної діяльності. Саме за умови цілеспрямованого використання він є інструментом розвитку метакогнітивних умінь, що забезпечують здатність до самостійного вдосконалення письмових текстів.

Отже, результати дослідження підтверджують доцільність інтеграції генеративного ІІІ в процес навчання академічного письма за умови його впровадження у структуровану та педагогічно керовану методичну систему. Запропонована методика забезпечує узгодженість між структурними, процесуальними та результативними аспектами навчання, що дозволяє підвищити його ефективність і адаптивність до сучасних освітніх викликів.

Висновки. У процесі дослідження з'ясовано, що використання генеративного ІІІ у формуванні академічного письма набуває найбільшої

ефективності за умови його інтеграції у структуровано організований освітній процес. Запропонована структурно-функціональна модель дозволяє вибудувати внутрішньо узгоджену систему навчальної діяльності, у межах якої генеративний ІІІ є не зовнішнім додатком, а повноцінним дидактичним інструментом.

Розроблений алгоритм забезпечує логіку поетапного формування навичок академічного письма та орієнтує здобувачів освіти на усвідомлену роботу з текстом. Особливу роль у цьому процесі відіграють етапи критичного аналізу, редагування та рефлексії, які сприяють переходу від поверхневого використання цифрових інструментів до глибокого осмислення змісту та вдосконалення власного письмового мовлення.

Виявлені дидактичні ефекти свідчать про розширення можливостей освітнього процесу, зокрема в напрямі підвищення логічної впорядкованості текстів, розвитку аргументаційних умінь і вдосконалення мовностилістичної культури. Водночас використання генеративного ІІІ актуалізує необхідність педагогічного супроводу, який забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності та формування відповідального ставлення до результатів навчальної діяльності.

У більш широкому значенні запропонована методика створює перспективи для оновлення підходів до навчання академічного письма, орієнтованих на поєднання технологічних можливостей із розвитком критичного мислення та метакогнітивних умінь. Подальші наукові пошуки доцільно спрямувати на емпіричну перевірку ефективності запропонованих підходів, а також на уточнення умов їх адаптації до різних освітніх середовищ і рівнів підготовки здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Зінченко В. М., Хававчак О. А., Богуславська Л. Г. Вплив технологій штучного інтелекту на методики викладання філологічних дисциплін. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2024. № 9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13234300>
2. Садовий М. І., Трифонова О. М. Методика відповідального використання штучного інтелекту в закладах освіти. *Наукові записки. Серія: Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти*. 2025. № 2. С. 99–105. DOI: <https://doi.org/10.32782/cusu-pmtp-2025-2-11>
3. Уманець С. Методичні засади використання генеративного штучного інтелекту в освітньому процесі: виклики та можливості. *Педагогічна наука і освіта XXI століття*. 2025. № 5. С. 409–415. DOI: <https://doi.org/10.35619/pse.vi5.108>
4. Папач О. І., Мельнічук В. В., Антонова В. А. Використання генеративного штучного інтелекту для розробки навчальних матеріалів у цифровому освітньому середовищі. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 16. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15079712>
5. Биков В., Спирін О., Пінчук О. Цифрова трансформація освіти і роль штучного інтелекту. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2020. №1. С. 27–36. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(1\).2020.27-36](https://doi.org/10.35387/ucj.1(1).2020.27-36)
6. Антоненко Г. М., Терменжи Д. Є., Різак Г. В. Дослідження ролі дистанційних технологій у забезпеченні стійкості української вищої освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15779450>
7. Петришин Л. Й., Каліберда Н. В., Різак Г. В. Цифрова трансформація університетів у контексті сталого розвитку та глобальної конкуренції знань.

Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. № 23.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17438824>

8. Січко Т., Зелінська О., Афанасьєва Д. Вища освіта в епоху штучного інтелекту: можливості та виклики. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки*. 2025. Т. 347. № 1. С. 314–319. URL: <https://heraldts.khmnu.edu.ua/index.php/heraldts/article/view/931> (дата звернення: 01.03.2026).

9. Андрощук А., Малюга О. Використання штучного інтелекту вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2024. № 3(2). С. 27–35. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.04>

10. Гриценчук О. Використання штучного інтелекту в освіті: тенденції та перспективи в Україні та за кордоном. *Вісник Кафедри ЮНЕСКО Неперервна професійна освіта XXI століття*. 2024. № 2 (10). С. 152–161. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(10\).2024.0012](https://doi.org/10.35387/ucj.2(10).2024.0012)

11. Zavolodko G., Kharchenko O., Tiahunova Z. Case championships as a means of learning in it education. *International Scientific Conference Characteristics and trends of socioeconomic development at the macro- and micro-levels: Conference Proceedings (Kielce, Poland, May 5–6, 2023.)*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”. 2023. P. 100–103. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-306-4-26>

12. Novik K. Leveraging artificial intelligence to enhance language acquisition: innovations in english teaching and learning. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»* (Lisbon, Portugal, November 1, 2024). Lisbon, Portugal, 2024. С. 165–168. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/2334> (дата звернення: 01.03.2026).

13. Novik K. From chatbots to adaptive learning: the role of ai in personalized english language education. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»*, (Lisbon,

Portugal, November 1, 2024). Lisbon, Portugal, 2024. C. 161–164.
URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/2333> (дата звернення: 01.03.2026).

14. Bahroun Z., Anane C., Ahmed V., Zacca A. Transforming education: A comprehensive review of generative artificial intelligence in educational settings through bibliometric and content analysis. *Sustainability*. 2023. Vol. 15. № 17. Article 12983. DOI: <https://doi.org/10.3390/su151712983>

15. Çobanoğulları F., Özbek Ö. AI-powered language learning: developing the chatGPT usage scale for foreign language learners. *Education and information technologies*. 2025. Vol. 30. P. 12517–12534. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10639-025-13342-w>

16. Gradillas M., Thomas L. D. W. Distinguishing digitization and digitalization: A systematic review and conceptual framework. *Journal of Product Innovation Management*. 2023. Vol. 40. № 1. DOI: <https://doi.org/10.1111/jpim.12690>

17. Guo S., Halim H.B.A., Saad M.R.B.M. Leveraging AI-enabled mobile learning platforms to enhance the effectiveness of English teaching in universities. *Sci Rep*. 2025. Vol. 15. Article 15873. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41598-025-00801-0>

18. Karataş F., Abedi F. Y., Ozek Gunyel F., Kuzgun Y. Incorporating AI in foreign language education: an investigation into ChatGPT's effect on foreign language learners. *Education and information technologies*. 2024. Vol. 29. P. 19343–19366. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10639-024-12574-6>